

Broj: 01,02,03-05-1-268/15

Sarajevo, 9.10.2015.

Izvještaj

s Interparlamerarne konferencije:

„Javni servisi i parlamenti u državama u procesu proširenja“

Zagreb, 24. i 25. septembar 2015.

Poslanici u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Momčilo Novaković i Predrag Kožul učestvovali su na Interparlamentarnoj konferenciji o odnosu javnih radiotelevizijskih servisa i parlamenata u državama u procesu proširenja Evropske unije. Konferencija je, u organizaciji Evropskog parlamenta a u saradnji s Hrvatskim saborom, Evropskom radiodifuznom unijom (EBU) i Hrvatskom radiotelevizijom, održana u Zagrebu, 24. i 25. 9. 2015. U delegaciji PSBiH bila je i Enida Mehmedovski iz Sektora za međunarodne odnose i protokol PSBiH.

Na početku Interparlamentarne konferencije predstavnicima Evropskog parlamenta, parlamenata Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, *Kosova, Republike Srbije, Republike Makedonije, Republike Turske, te predstavnicima javnih radiotelevizijskih servisa iz država regiona pozdravnim govorom se, u ulozi moderatora, obratio bivši potpredsjednik Evropske radiodifuzne unije (EBU-a) Boris Bergant koji je istakao da je ovo prilika da se međusobno predstave dobre prakse u ovoj oblasti. Jačanje parlamenta i javnih medijskih servisa najbolje se može postići i dat će bolje rezultate ako obje strane poštuju i promoviraju nezavisnost jedni od drugih.

U ime domaćina pozdravno obraćanje imao je predsjednik Hrvatskog sabora Josip Leko, a u ime organizatora članica Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta Eleni Thecharous, generalna direktorica EBU-a Ingrid Deltenre, zatim poslanik u Hrvatskom saboru i potpredsjednik Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope Gvozden Flego, kao i generalni direktor HRT-a Goran Radman.

Prvog dana konferencije raspravljalo se o ulozi parlamenata i javnih servisa i njihovoj koegzistenciji. Učesnici konferencije imali su priliku da podijele zajedničke izazove i upoznaju se s evropskim standardima i najboljim praksama funkcioniranja javnih servisa u praćenju rada parlamenata u zemljama Jugoistočne Evrope i u Turskoj, kao i sa iskustvima dobro uspostavljenih parlamentarnih kanala.

Poslanik u Parlamentarnoj skupštini BiH Momčilo Novaković imao je izlaganje u okviru teme: „Ocjena provođenja evropskih standarda javnih medijskih servisa u jugoistočnoj Evropi i Turskoj“, a izlaganje se odnosilo na „*Uloge i suživot parlamenata i javnih medijskih servisa*“. On je predstavio Javni radiotelevizijski sistem BiH koji se sastoji od tri javna emitera: Radiotelevizije Bosne i Hercegovine (BHRT), koja pokriva cijelu državu, i dva entitetska javna emitera – Radiotelevizije Federacije Bosne i Hercegovine (RTVFBiH) i Radiotelevizije Republike Srpske (RTRS). Zakonima, koje su usvojila tri parlamenta – državni i parlamenti dva entiteta – regulira se rad javnih servisa u Bosni i Hercegovini. Zakonom o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH propisuje se da tri javna emitera treba da uspostave i zajednički upravljaju Korporacijom, ali se njime ne reguliraju detaljno odnosi i saradnja između tri emitera. Kao rezultat neslaganja između javnih emitera, Korporacija do danas nije uspostavljena. Parlamentarna skupština BiH razmatra godišnji izvještaj o radu Radiotelevizije Bosne i Hercegovine, na način da izvještaj prihvati ili odbije, te predloži određene preporuke s ciljem unapređenja poslovanja ovog servisa. Javni RTV servisi se finansiraju od naplate RTV takse (taksa za posjedovanje radio ili TV prijemnika) i od marketinškog oglašavanja, s tim da je posljednjih godina došlo do značajnog pada stepena naplate takse, što utiče na stabilnost poslovanja javnih emitera. Politički predstavnici hrvatskog naroda insistiraju na osnivanju novog javnog servisa na hrvatskom jeziku. Na potrebu da se situacija u oblasti javnog emitiranja i zastupljenosti jezika konstitutivnih naroda u BiH poboljša ukazali su i predstavnici Evropskog parlamenta koji su, između ostalog, „pozvali nadležne vlasti da očuvaju političku, institucijsku i finansijsku nezavisnost javnih radiotelevizijskih kuća te da zakone entiteta o javnoj radioteleviziji usklade sa zakonodavstvom na državnom nivou“. Bosna i Hercegovina nije još završila proces prelaska s analognog na digitalno emitiranje javnih RTV servisa i komercijalnih televizijskih stanica, te za sada nije moguće predvidjeti kada će ovaj proces biti okončan.

Drugog dana konferencije razmijenjena su iskustva o medijskom praćenju izbora i rada parlamenata u zemljama Evropske unije, kao i o načinima da se komercijalnim emiterima olakša odgovarajuće praćenje rada parlamenata.

Učesnici su usvojili nekoliko zaključaka i preporuka, uključujući:

- parlamenti i javni medijski servisi su dvije institucije neophodne za demokratiju, koje moraju biti nezavisne, vjerodostojne, otvorene, transparentne i odgovorne građanima;
- nezavisnost i finansijska stabilnost javnih medijskih servisa su od vitalnog značaja za ispunjenje svojih nadležnosti i uloge u društvu;
- način rada parlamenta koji je predstavljen građanima treba da odražava specifičnu političku kulturu i tradiciju svake zemlje.

Uz zajednički stav prisutnih o nastavku dijaloga kroz blisku saradnju svih relevantnih organizacija, usvajanjem zaključaka i preporuka u kojima se apelira na uspostavljanje tijesne

saradnje između parlamenata i javnih servisa, te pozivanjem parlamenata da i komercijalnim medijima olakšaju parlamentarno izvještavanje i pristup informacijama, završena je Interparlamentarna konferencija posvećena odnosu javnih radiotelevizijskih servisa i parlamenata u državama u procesu proširenja Evropske unije.

Izvještaj pripremila¹:

Enida Mehmedovski

Sektor za međunarodne odnose i protokol PSBiH

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma PSBiH
- Kolegiju Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol PSBiH

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

¹ Uz saglasnost šefa Delegacije